

βάλλονται καθήκοντα, των οποίων η εκπλήρωσις θα ελθεν επιβλαβεῖς συνεπείας διὰ τὴν Ἑλλάδα.»

Καὶ εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ ἐπανόστασις ἐπὶ-
θροῦν ἡ ἀντιπαράστασις κατὰ τοῦ κινήσαντος διὰ
δραστηρικῶν μέσων, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπράξε, ἀγνω-
στὸν μοι διὰ τίνος λόγου, ἀπῆλθεν οὕτω τὸν
τόπον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁ-
φείλει καὶ τὴν γέννησιν της. Τὸ δ' ἐπράξε ;
Ἐθεσε μόνον τὰς βάσεις τῆς πασιδότητος (1)
ἀναπτύξεως τῶν κατὰ τὴν ἡθρὴν καὶ θάλασσαν
στρατιωτικῶν δυναμῶν, ἐξοφάλοισι τὴν ἀνα-
θεώρησιν τοῦ πολιτεύματος καὶ, πρᾶγμα τὸ
ὁποῖον εἶμαι βέβαιος ὅτι τῷ διέλαθεν, κατέρ-
εωσαν τὴν ἐθνολογίαν καὶ ιστορικὴν ἀλήθειαν
ὅτι ἡ Μακεδονία εἶναι ὁλόκληρος Ἑλληνική,
ἀνεχθεῖσα τὴν διαίρεσιν αὐτῆς εἰς ζώνας ἐπι-
ροῦν καὶ τὴν ἀναρροήσιν της τὸ Προϋ-
πολογιστικὸν ἀξίωμα τοῦ πατρὸς τῆς θεωρίας
ταύτης, ἥς ἀντιπῶς μαθητὴς ἐγένετο, ὡς ἐκ
τῶν ὑποτέρων καταφαίνεται, καὶ ὁ διευθύνων
τὰ Ἑλληνικά πράγματα σήμερον. Εἶτα δέ,
ἀντὶ τὰς μέγας εἰς τὴν θέσιν της μέχρις ἐπο-
δοῦσας τοῦ στρατιωτικοῦ ἔργου καὶ ἐμπεδο-
σεως τοῦ πολιτικοῦ συμφώνου πρὸς τοὺς
πόθους καὶ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, ἔπεισε
νὰ θεωρήσῃ τὸν ἀποστολὴν της περὶ αὐτῶν
καὶ νὰ παραδώσῃ τὴν διευθύνσιν της
ἐπαναστάσεως καὶ τὸν μετέπειτα εἰς χεῖρας
ἀγνώστους εἰς τὸν τόπον. Ὅπως εἶναι ἀ-
πατήλῳ τὸ ἀγνώστον. Συνήθως πληροὶ τὰς
ψυχὰς τῶν λαῶν διὰ φευδῶν ἐπιπλοῶν—αἱ-
τίους χεῖρας, οὐ μόνον δὲν ἀπάλλασαν κατὰ
τοῦ κινήσαντος, ἔστω καὶ διὰ τῶν ἡλίων μέσων
τῶν παλαιῶν κομμάτων, ἀλλὰ καὶ συνετέλε-
σαν πρὸς ἐταιρίαν αὐτοῦ, διότι, ὡς οἱ ἐ-
γραφοὶ εἰς τὴν ἀπὸ 23 Νοεμβρίου 1912 ἐπι-
στολὴν μου, διὰ τῆς μικρᾶς ἐδωστίας, ἦν
τὰ στρατιωτικὰ τῆς χώρας ἀνέκτισαν χάρις
εἰς τὴν ἐπανόστασιν τοῦ 1909, ἔλαβον ἀπὸ
τῆς χειρὸς τοῦ Σκάνους καὶ ὁδηγοῦσιν αὐ-
τοὺς ἀσφαλῶς εἰς τὴν πόλιν τοῦ Κωνσταντινίου,
ἥτις εἶναι ἡ δὲ ὅλων τῶν δικαίων ἀνεγνωρι-
σμένη Προτείνουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Με πολλὴν ἀγάπην καὶ τιμὴν
φίλος σου

Ἰ. Κωνσταντινίδης

ἀντιστράτηγος

(1) Γράφω «ὁμοσπονδία», διότι ἡ ἐπανόστασις
οὐδὲν κατέβαλε κόπον ὅπως ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν
ἐννοίαν τοῦ «περὶ στρατιωτικῆς πολιτικῆς τοῦ
Κράτους» πονήματός μου.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΗΝΗΣΙΝΟΣ

ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀ-
γωνισαμένων καὶ πεσόντων, ἐκφωνη-
θεὶς ἐν Μεσολογγίῳ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιε-
πισκόπου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνα-
νίας κ. Παρθενίου Ἀκύλλα τὴν
17ην Μαρτίου Γ'. Κυριακὴν
τῶν Νηστειῶν

Χριστιανοὶ ἀδελφοί!

Συνήλθομεν σήμερον ἐν τῇ ἱερῇ τούτῳ
ναφ, ὅπως τελέσωμεν τὸ μνημόσυνον τῶν
ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων
καὶ πεσόντων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐν τῇ πολέμῳ
κατὰ τὸν ἐχθρὸν αὐτῆς ἀγρίῳ Τούρκῳ
καὶ τὸ μνημόσυνον τοῦτο ὥρισθ' δι' ἐγκυ-
κλίῳ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου νὰ τελεῖται
ἐνιαυσίῳ κατὰ ταύτην, τὴν τρίτην Κυρια-
κὴν τῶν νηστειῶν, καθ' ἣν ὁ Τίμιος καὶ
ζωοποιὸς Σταυρὸς προβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἀ-
γίας ἡμῶν Ἐκκλησίας εἰς προσκύνῃσιν τῶν
πιστῶν αὐτῆς τέκνων, ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ

ὁποῖον κατετροπώθησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν
οὗτοι.

Ὅστιον λοιπὸν καὶ ἱερὸν τὸ καθήκον τοῦτο
καὶ ἡ ἐγγονοσύνη δικαία καὶ Χριστιανική
καὶ μάλιστα πρέπουσα εἰς Ὁρθόδοξους Ἑλ-
ληνας.

Πενθοῦσι τοὺς τελευτήσαντας καὶ πεσόν-
τας γενναίους προμάχους τῆς πίστεως καὶ
πατρίδος οἱ ἐπιζῶντες καὶ δάκρυ θαλερὸν
χύνουσιν, ἐπισπλάδουσιν εἰς τὸν τάφον καὶ
εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν ὡς φόρον τιμῆς καὶ
ἐγκαρδίου ἀγάπης, τὴν δὲ μνήμην αὐτῶν γε-
ραίρεται καὶ εὐλογεῖται παρὰ πάντων τῶν
ἐπιζόντων τῶν εἰδόντων τιμὴν ἀρετῆν.

Καὶ ἡδὴ ἰδοὺ πανήγυρις εὐαγῆς συγκε-
τεῖται καὶ θυσία ἀναιμακτος ὑπὲρ τῆς μα-
καρίας αὐτῶν μνήμης τελεσιουργεῖται, καὶ
εὐχαὶ καὶ δεήσεις ἱλαστήριοι πρὸς τὸν Θεὸν
ἐκφώνονται καὶ θυμίαμα λατρίας ἐν τῇ
θείῳ τούτῳ ναφ ἀνακαίεται.

Ὡς πόσον δικαίως καὶ ἐκτενῶς παρέλαβε
καὶ διατηρεῖ ἡ ἀγιωμάτη ἡμῶν Ἐκκλησία
τὴν ἱεροπρεπὴ τέλεσιν τῶν μνημοσύνων!

Ὡς πόσον εἶναι μακάριοι αἱ ψυχαὶ τῶν μνη-
μονευομένων, τοὺς ὁποῖους ἐξελέξατο καὶ
προσελάβετο ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θά-
νατου. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν λέγει τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον διὰ τοῦ Προφήτου, αἱ ψυχαὶ αὐτῶν
κατασκηνώσουσιν ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Κυρίου.
Καὶ ἀληθὲς διότι λαὸς ἐσθλὸς, χεῖρας ὁ-
σίας ἐκτείνων, πλήρωμα ἱερατικῶν, δεόμενον
καὶ ἡ ἱερὰ προσάγει τὴν θυσία πρὸς τὸν
Πανάγαθον Θεὸν δυσωποῦσιν ἐν τῷ ὑπὲρ
τῶν μνημονευομένων. «Εἰάν τις ἁμάρτη»
λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, παράκλη-
τον ἔχωμεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ἰησοῦν Χρι-
στὸν δίκαιον. Καὶ αὐτὸς ἱσχυρὸς ἐστὶ περὶ
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων
δὲ μόνον, ἀλλὰ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου, ὅτι ἀ-
φένονται ἡμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ. (Α'. Ἰωάν. β. 1.)

Τὴν δὲ δύναμιν τῶν μνημοσύνων καὶ τὸ
τελεσιουργὸν αὐτῶν χαρακτηρίζει ἄριστον
ὁ Ἱεροσολύμων Κύριλλος, δι' ὃν λέγει ἐν τῇ
θείᾳ μυσταγωγίᾳ. «Εἶτα δεόμεθα καὶ ὑπὲρ
τῶν κεκοιμημένων Ἀγίων Πατέρων καὶ ἑ-
πισκόπων καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν ἐν ἡμῖν
κεκοιμημένων μεγίστην δυνάμιν πιστεύοντες
ἐσεσθαι ταῖς ψυχαῖς, ὑπὲρ ὧν ἡ δέσις ἀ-
ναφέρεται, τῆς ἀγίας καὶ φρικτωδότητος
προκειμένης θυσίας. Καὶ ὁ Θεὸς Χριστός-
μος λέγει οὐκ εἰχὲ ταῦτα ἐνομοθετήθη ὑπὸ
τῶν Ἀποστόλων τὸ ἐπὶ τῶν φρικτῶν μυστη-
ρίων μνήμην γίνεσθαι τὸν ἀπελθόντων ἱ-
σασὶ δ' αὐτοῖς.» Πολὺ τὸ κέρδος γινόμενον,
πολλὴν τὴν ὠφέλειαν.

Κατὰ ταῦτα πᾶς χριστιανὸς ὀφείλει Ἐκ-
κλησιαστικῶς καὶ Εὐαγγελικῶς νὰ τελεῖ
μνημόσυνον πάντοτε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν
κεκοιμημένων ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ νὰ προσ-
φέρει ὑπὲρ αὐτῶν εὐχὰς καὶ δεήσεις πρὸς
τὸν Θεόν, τὸν δυνάμενον συμπάθησαι τὰς
ἀσθενείας ἡμῶν.

Ναὶ Χριστιανοὶ ἀδελφοί, διὰ τῶν μνημο-
σύνων καὶ τῶν δεήσεων οὐ μόνον δυσωποῦ-
μεν τὸν Δημιουργὸν ἡμῶν Θεόν εἰς τὸ ἱλά-
σκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τῶν μνημονευομέ-
νων, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ μνημονεύοντες
καὶ ἐνθυμούμενοι τὸν ἡμέτερον ἀφρευκτον
θάνατον, προετοιμαζόμεθα διὰ μετανοίας
καὶ ἐξομολογήσεως, ἵνα δώσωμεν καλὴν ἀ-
πολογίαν ἐνώπιον τοῦ δικαιοκράτου Θεοῦ ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως καὶ ἀναποδώσεως
ὡς γέγραπται. «Μνήσθητι τῶν ἐσχάτων σου
καὶ οὐκ ἁμαρτήσεις.»

Ἡ δὲ συγχὴ ἐνθύμησις τοῦ θανάτου, ἀ-
δελφοί, πληροφορεῖ ἡμᾶς τοὺς ἐπιζῶντας ὅτι
εἴμεθα θνητοὶ καὶ φθαρτοὶ καὶ ὅτι σύντομα
ἡ ἀργὰ πάντες θέλομεν βαλῆσαι τὴν αὐτὴν
ἐδρὴν τοῦ θανάτου. Οὕτω δὲ μεμνημένοι τῶν

ἐσχάτων ἀπέχομεν τῆς ἁμαρτίας καὶ γρηγο-
ροῦμεν ὡς μὴ γινώσκοντες τὴν ἡμέραν,
οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐρχεται. «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γε-
νεάν καὶ γενεάν. Ὁ δὲ ὑπὲρ πίστεως καὶ
πατρίδος θάνατος, Χριστιανοὶ ἀδελφοί, εἶναι
πάντοτε ἐνδοξος καὶ μακαριστός. «Μακάριοι
οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι.
Ναὶ λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ
τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκο-
λαυτῇ μετ' αὐτῶν.» (Ἀποκάλ. ιδ' 13.)

Διὰ τοῦτο ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ πατὴρ εἰς ἐν
σῶμα ἐν Κυρίῳ τιμῶσι καὶ γεραίρουσι μετ'
ἐπαίνων καὶ ἐγκωμίων πολλῶν μάλλον τοὺς
πίπτοντας ἐν πολέμῳ Χριστιανοὺς ἀδελφούς
ἢ τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐν εἰρήνῃ τὸν κοινὸν
τοῖς ἀνθρώποις θάνατον. Καὶ εὐλόγως διότι
ἐκείνοι μὲν χύνουσι τὸ αἷμα αὐτῶν θυσια-
ζόμενοι ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς
Ἐκκλησίας καθὼς οἱ ἅγιοι μάρτυρες οἱ κα-
λῶς ἀλλήσαντες καὶ στεφανωθέντες, οὗτοι
δὲ ἀποθνήσκουσι τὸν θάνατον τοῦ εὐσεβοῦς
καὶ δικαίου μετὰ μνήμης ὁσίας. Ἐκείνοι ἀ-
γωνίζονται ἐν εὐρωτέρῳ κύκλῳ καὶ θυσια-
ζονται ὑπὲρ ὁλοκλήρου τοῦ Γένους καὶ τῆς
ἐπὶ γῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας, οὗτοι
δὲ ὑπὲρ ἐαυτῶν καὶ μόνον. Ὁ ἀγὼν λοιπὸν
ὁ ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος ἀποβλέπει, οὐ
μόνον εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκ-
κλησίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς ὁ-
λης Πατρίδος. Λέγοντες δὲ δόξαν τῆς Ἐκ-
κλησίας ἐννοοῦμεν αὐτὴν τὴν πραγμαγίαν
αὐτῆς καὶ ἐξάπλωσιν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν,
ὅπως ἐκκληρωθῶσιν οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Θε-
ανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
«Καὶ ἄλλα πρόβρατα ἔγω, ἃ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς
αὐλῆς ταύτης, κάκεινὰ με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ
τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι. Καὶ γενήσεται
μία ποίμνη καὶ εἰς ποιμήν.» (Ἰωάν. 10, 16).

Καὶ ὁ ἀγὼν οὗτος εἶναι ἀγὼν τῆς πίστεως
κατὰ τῆς ἀπιστίας, ἀγὼν τῆς ἀληθείας κατὰ
τοῦ ψεύδους, ἀγὼν τῆς δικαιοσύνης κατὰ
τῆς ἀδικίας καὶ ἀπανθρωπίας, ἀγὼν τῆς ἀ-
ρετῆς κατὰ τῆς κακίας καὶ ἁμαρτίας, εἶναι
τέλος ἀγὼν τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς δου-
λείας καὶ τυραννίας. Καὶ ἀγὼν τοιοῦτος διε-
ξήχθη λυσσαλέως εἰς τὰ πεδία τῆς Μακεδο-
νίας καὶ τῆς Ἡπείρου μεταξὺ τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ καὶ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ ἐπ' ἐσχά-
των τῶν ἡμερῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν
ἐκεῖ τυραννομένων καὶ ταλαιπωρουμένων
ὁμογενῶν. Καὶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀγῶνος
ἐξήλθον μὲν νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι τῇ χά-
ριτι καὶ δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ
Σταυροῦ, οἱ μεγάθυμοι στρατιῶται ἡμῶν,
γενναίως ἀγωνιζόμενοι τὸν ἐνδοξον καλὸν
ἀγῶνα τῆς Πίστεως καὶ Πατρίδος ὑπὸ τὴν
ἀξιοθαύμαστον καὶ συνετὴν ἀρχηγίαν τοῦ
Τρισηνδόξου καὶ θαυνοσέως βασιλέως ἡ-
μῶν Κωνσταντίνου, ἔπεισαν δὲ καὶ πολλοὶ
ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς πεδίοις τῶν χωρῶν τούτων,
μαχόμενοι καὶ πολεμοῦντες ὑπὲρ τῶν δι-
καίων τοῦ ἔθνους, ἐν οἷς ὡς ἐπισφράγισις
τοῦ ὅλου ἱεροῦ ἀγῶνος ἐπέσε δολοφονηθεὶς
ὑπὸ κακούργου καὶ ἐπαράτου χειρὸς καὶ ὁ
πολύκλαυστος καὶ μωροπρόητος καὶ λαοφι-
λῆς, ἀειμνήστος καὶ σεπτὸς Βασιλεὺς ἡμῶν
Γεώργιος. Ναὶ ἔπεισαν ἐνδόξως ὡς ἀληθῆς
πατριώτης καὶ φρουρὸς τῶν ἐθνικῶν δικαίων
ὡς ἐθνομάχης τὸν ὁποῖον ὁ ἄδικος καὶ
σκληρὸς θάνατος συνεκίνησεν ἔθνη καὶ λα-
οὺς καὶ ἐπληξε βαθύτατα σύμπαντος τοῦ
Ἑλληνισμοῦ τὴν καρδίαν ἐν ἡμέραις Παγ-
κοίνου χαρᾶς διὰ τοὺς νέους ἱθιάρβους καὶ
τὰ νέα ἀνδραγαθήματα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἄλλ' ὁ θάνατος τῶν
τοιούτων ἀνδρῶν, ὡς εἶπον, εἶναι πάντοτε
ἐνδοξος καὶ μακαριστός, διότι τὰ δνόματα
αὐτῶν ἀναγραφόμενα εἰς τὰς δέλτους τῆς ἱ-
στορίας, ὡς ἐκεῖνα τῶν Μαρτυρομαχῶν καὶ

λὰς Του, καὶ προαγάγουν τὰς θείας Του
ἀρχάς. Ὁ Κύριος τοὺς ἐμπνέει, τοὺς ἐ-
ξεγείρει καὶ τοὺς καθοδηγεῖ. Οἰαδήποτε
καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐκφρασίς των, βία καὶ
ἀναιρετική εἶναι ἀκαταδίκαιος, ἀρ-
κετὴ νὰ λέγηται ἐν ὀνόματι τοῦ Αἰωνίου.
Τὸν τοιοῦτον ἄνδρα θεωροῦν ἀπεσταλ-
μένον καὶ ἐρχόμενον ἐν ὀνόματι Κυ-
ρίου.

Συνδύστε τώρα τὰ γεγονότα, τὸν
Κωνσταντίνον προσφωνούμενον καὶ τὸν
Ραββὶν προσφωνοῦντα, τὰς πράξεις
τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τὰς ἐκφράσεις τοῦ
Ραββίνου.

Τὶ ἔφερεν ὁ Κωνσταντίνος εἰς τὴν Ἡ-
πειρον ; Τὴν ἐλευθερίαν. Ἦρχετο ἄρα
ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὅστις εἶναι ἡ ἐλευ-
θερία.

Ὡς τοιοῦτον, ὡς ἀπεσταλμένον τοῦ
Κυρίου ἐδωρήσε τὸν Κωνσταντίνον καὶ
ὁ Ραββὶν καὶ διὰ τοῦτο προσφύεσται
καὶ συμφώνως πρὸς τὸ Ἑβραϊκὸν πο-
λιτικὸν πνεῦμα ἀνεφώνησε :

«Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου.»

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὅλη προσφώνησις πόσον
εἶναι ὠραία, ζωηρὰ, μεγαληγόρος. Πό-
σον βαθὺ φέρεται τὸ θρησκευτικὸν πνεῦ-
μα τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς, καὶ τὴν ζων-
τανὴν καὶ παραστατικὴν ἐκφρασιν τῆς
ἱερᾶς φιλολογίας. Πόσον εὐαγρόστως
συνδέονται αἱ ἐννοιαὶ τῆς πολιτικῆς καὶ
θρησκευτικῆς ιδέας. Ὅλοι οἱ Ραββίνοι
εἶναι θαυμαστοὶ οἰκτοροὶ καὶ γνωρίζουν
τὴν εἰρήνην καὶ πῶς θὰ τὴν εἰπουν. Πα-
ρακολουθοῦμεν τὴν κίνησιν των ἐν
Σμύρνῃ, Κωνσταντινουπόλει καὶ ἄλλα-
χοῦ. Ἐνας ἐπιτάφιός ἐκφωνηθεὶς πρὸ
ἐτῶν εἰς τὸν Μητροπολίτην Σμύρνης
Βασίλειον ὑπὸ τοῦ Ραββίνου τῆς πό-
λεως ἐκείνης ἦτο καὶ φιλολογικὸν ἱρι-
στούρημα.

Οἱ ἱδιοὶ μας ἐξηγητήθησαν εἰς φρά-
σεις κενὰς καὶ κοινὰς καὶ κούφους. Ἐ-
ξοχος ἦτο καὶ ἐξοχόστως ἡ προσφώ-
νησις καὶ τοῦ Ραββίνου τῆς Θεσσαλονί-
κης.

Φαίνεται ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι στρατολο-
γοῦν τοὺς προϋσταμένους των ἀπὸ τῶν
ὕψηλότερων κορυφῶν τῆς φυλῆς των.

ΜΟΥΡΟΥΝΕΛΙΑ

Ἐξαιρετικῆς ποιότητος πρόσφατα Νορβη-
γικῆς προελεύσεως παρελήφθησαν καὶ πο-
λοῦνται λιανικῶς ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἐμπορι-
κῇ Φαρμακαποθήκῃ

Π. Ν. ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Χ. Σ. ΧΑΡΩΝΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Γυναικολογικαὶ ἐκτενῆς, μαιευτικαὶ ἐπεμβά-
σεις, θεραπεία ριζικῇ, ἀσφαλῆς, ταχεῖα.

145 ΟΔΟΣ—ΚΑΝΑΚΑΡΗ—145

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

J. SALVADOR

Ο ΜΩΑΜΕΘ ΚΑΙ ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ ΤΟΥ

(Ἐκ τοῦ περιφημοῦ βιβλίου «Παρίσιον,
Ρώμη, Ἱερουσαλήμ» ἡ «Τὸ Θρησκευτικὸν
ζήτημα κατὰ τὸν XIX^{ον} Αἰῶνα.»)

Γ.
ΕΠΙΣΤΟΛΗ XLVII

Ἡ εὐθεῖα ὁδὸς κατὰ Μωάμεθ.—Ἡ θεω-
ρία τὸν περὶ μέσου δρόμον μεταξὺ Ἰ-
ουδαϊσμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ

Ὅπως τὸ Βιβλικὸν ἔργον, ὅπως τὰ Εὐαγγε-
λικά βιβλία, οὕτω καὶ τὸ ἔργον τοῦ Μωά-
μεθ, ἡ «Ἀνάγνωσις», τὸ Κοράνιον ἀφθονεῖ
εἰς ἐπαναλήψεις καὶ ἀντιφάσεις πραγματι-
κᾶς ἢ φαινομενικᾶς. Ἐν αὐτῷ ἀπαντᾷ τις
μέγαν ἀριθμὸν ἀνεκδοτικῶν διηγήσεων, πα-
ραδόσεις σχετικὰς πρὸς τὰς μεγάλας προ-
σωπικότητας τοῦ ἀρχαίου νόμου, τὰς ὁποίας
παρέλαβεν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ Ἰουδαίου διδα-
σκάλους καὶ τὰς ὁποίας ὁ Ἀραβὶς συγγραφεὺς
προσθήκε πρὸς τὴν ἑμῶν κλίσην τῶν Ἀ-
νατολικῶν διὰ τῶν παραβολῶν καὶ τῶν διη-
γημάτων, συνοδευομένων ἀπὸ ἡθιχότητά
τινα μετὰ ἀποφθεγματικῆς ἐπαγωγῆς.

Δὲν ἀντῆκει εἰς ἐμὲ, νὰ εἰπω ἡ νὰ ἐξετάσω
κατὰ πόλιν ἐποχὴν, ἀπὸ τίνων χειρῶν καὶ
κατὰ πόλιν τάξιν τὰ 114 κεφάλαια, ἐξ ὧν
σύνκειται τὸ Κοράνιον ἤλθον εἰς φῶς. Αἱ
δυσχερεῖαι αὐταὶ δὲν ἀλλοιώνουν οὐτε τὸ γε-
νικὸν σχέδιον τοῦ ἔργου, οὐτε τὸν λαμπρὸν
τοῦ ἱστορικῶν χαρακτήρα.

Ἡ κριτικὴ ἐπιστήμη ἀνέλαβε νὰ κάμῃ
διὰ τὸ Κοράνιον πᾶν ὅτι ἔκαμε διὰ τὰ ἔργα
τοῦ Ὁμήρου, διὰ τὰ βιβλία τοῦ Μωυσέως
καὶ τὰ Εὐαγγέλια. Ἰσχυρίσθησαν πολλοὶ
ὅτι ὁ Μωάμεθ δὲν ἔχει τι κοινὸν μετὰ τὸ ἔρ-
γον τοῦτο, ἡ σχεδὸν κοινὸν τι. Δυσχερέστε-
ρον θμως εἶναι νὰ δεῖξωμεν, ὅτι ἡ προσωπι-
κότης τῆς Ἀραβίας ἦτο προσωπικότης φαν-
ταστικῇ, ἕνας μύθος.

Κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην ἀνδρῶν ἀρ-
μοδίων ἢ γλαφυρότερων τοῦ Κορανίου ὑπῆρξεν
ἐκτοτε ἀπαράμιλλος. Σήμερον ἀκόμη θεω-
ρεῖται φιλολογικὸν ἀριστούργημα τῆς Ἀρα-
βικῆς γλώσσης. Τὸ εὐρύθμον ὕψος του,
λέγου, προσέδιδε τόσην πειστικὴν δύναμιν
ὥστε μετέβαλε ἀμέσως τοὺς θερμότερους ἀν-
τιπάλους εἰς ἐμπαιθεὶς ὁπαδοὺς. Ὁ περίφη-
μος Ὁμάρ εὐρίσθη νὰ φωνεῖται τὸν μεταρ-
ρυθμιστὴν. Ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ του, ἥτις ἦτο
ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πιστῶν, τὸν ἐκράτησε.
Τῇ ἀνέγνωσε ἐν κεφάλαιον τοῦ Κορανίου
καὶ ὑπὸ τὴν ἀρμονίαν τῆς γλώσσης ταύτης
ἡ καρδία τοῦ Ὁμάρ ἐκλονίσθη. Αἱ ἰδέαι
του μετεβλήθησαν καὶ ἀντὶ νὰ ἐπιθυμῇ τοῦ
Μωάμεθ τὸν θάνατον, τῇ προσέφερε τὰς ὁ-
πλίας του.

Ὁ νόμος τῶν συγκεντρωμένων δυνάμεων
ἐπεκτείνοντος ἐν τῇ ἐθνικῇ τάξει, ἀντλεῖ
βεβαίως σοβαρὰν αὐθεντίαν ἐν τῇ Μωάμεθ
καὶ ἐν τῇ θρησκείᾳ του, τῇ διακριτομένῃ ὑπὸ
τὸν τίτλον τοῦ Ἰσλαμισμοῦ, τοῦ Ἰσλάμ, ἢ τῆς
ἐκουσίας ὑποταγῆς εἰς τὸν Ὑψιστον. Ἐκ-
τός τῶν νικῶν τὰς ὁποίας ἐπέτυχεν κατὰ τὰς εἰ-
δωλολατρείας τῶν Ἀράβων καὶ τῶν ἡθῶν
των, ἡ δεσποζύουσα ἰδέα τοῦ ἐφαμιλλοῦ τοῦ
Μωυσέως καὶ τοῦ Ἰησοῦ εἶναι νὰ ἀνοίξῃ
νέαν ὁδὸν, εὐθεῖαν ὁδὸν, ἀληθῆ διευθύνσιν

μέσου δρόμου μεταξὺ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ
Χριστιανισμοῦ. Ἐκεῖ στηρίζει τὴν προσωπι-
κότητά του, τὴν πρωτοτυ

Ἀλλὰ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνακόψῃ τῶν πραγμάτων τὴν δύναμιν, θὰ συντριβῇ. Καὶ ἡ Εὐρώπη θὰ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου.

Ἰδοὺ διατὶ αἱ Ἀννάμεις ἐνφ' ὁμοιότητος περὶ εἰρήνης, παρασκευάζονται, ἀπειλοῦν, χρησιμοποιοῦν, γίνονται Πυθίαι, μάντιες Τειρεσίαι.

Βλέπουν τὸν πόλεμον ἐρχόμενον μὲ δόρον καὶ ἀσπίδα καὶ τὴν εἰρήνην φεγγαυομένην μακρὰν, πολὺ μακρὰν.

Η ΚΗΔΕΙΑ

Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἀναπαύεται ἤδη ἐν τῇ τάφῳ!

Ἡ κηδεὶα τοῦ ὑπῆρξε μεγαλοπρεπῆς, ἐπιβάλλουσα, εἰς πληθὺς, εἰς λαμπρότητα.

Ἐξ ὧν τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης προσήλθον ἀντιπροσώποι καὶ πρίγκιπες, ἡγεμόνες, στρατηγοί. Πόλεμα πολεμικὰ ἐπλήρωσαν τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς. Χιλιάδες κόσμου ἐπισκέψαντες τὰς Ἀθήνας. Οὐδέποτε τὸ ἱστορεῖται ἄστυ εἶδε τόσας ἐξερχοῦσας προσωπικότητας καὶ τόσων κόσμου συρροήν. Ἐνας Βασιλεὺς θάπτεται, καὶ ὅλοι οἱ ἡγεμόνες δι' ἀντιπροσώπων συνοδεύουν τὸν νεκρὸν εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ κατωκίαν.

Μία μόνον προσωπικότης, μεγάλη καὶ αὐτὴ, ἐξοχος καὶ αὐτὴ, ἀπουσιάζει, ἡ Ἰστορία. Δὲν ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς, δὲν ἔχει θέσιν αὐτῇ μέσα εἰς τὴν κοσμοπλημίαν. Αὐτὴ ζητεῖ τὴν ἡρεμίαν, μονάζει, κρίνει πάντας, χωρὶς νὰ κρίνεται ὑπ' οὐδενός. Αὐτὴ ἀνεγείρει τοὺς νεκροὺς ἐκ τῶν μνημείων, τοὺς ἐξετάζει καὶ ἀποφαίνεται ἀνεκκλησίως: Ἰδοὺ ἡ θέσις σας ἐντὸς τοῦ κατηχητήριου μου.

— Ἡ εἰς Ἄδου κάθοδος

Ἐάν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ σεπτὸν Βασιλικὸν σκήνος προεπέμφθῃ ὑπὸ ἡγεμόνων καὶ ἐστεμμένων κεφαλῶν καὶ ὧν τῶν ἐξοχότητων τοῦ κόσμου, ἡ ψυχὴ τοῦ Βασιλέως ἐν Ἄδῃ θὰ συναντήσῃ ὄχι κεφαλὰς ἐστεμμένων ξένων λαῶν, ἀλλὰ τὰς μεγάλας ψυχὰς τῶν ἡρώων τοῦ 21, οἵτινες ἐδημιούργησαν τὸν Ὄρνον καὶ τὸ Στέμμα τῆς νέας Ἑλλάδος, αἵτινες τὴν ἔσυρον ἐκ τοῦ τάφου πεντακοσίων ἐτῶν καὶ τῷ εἶπον—ἀνδρῖζο καὶ βάδιζε πρὸς τὴν ἱστορικὴν σου ἀποστολήν. Θὰ συναντήσῃ τὰς ψυχὰς τοῦ Μισοῦλη καὶ Κανάρη, τοῦ Βύσσαρη καὶ Κολοκοτρώνη, τοῦ Καραϊσκάκη καὶ Ἀνδρούτσου. Θὰ συναντήσῃ τὰς ψυχὰς τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, τῶν Μητροπολιτῶν Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἐφέσου, θύματα ἀθανάτα τῆς μεγάλης Ἰδέας. Θὰ συναντήσῃ τὰς ψυχὰς τοῦ Κωλέτου, τοῦ Μαυροκορδάτου, τοῦ Ὑψηλάντου. Θὰ συναντήσῃ καὶ μίαν ἐστεμμένην κεφαλὴν, τὴν κεφαλὴν τοῦ Ὁθωνος. Θὰ συναντήσῃ δὴ τὴν λεοντόθυμον γενεὰν τοῦ 21 καὶ τὰς ψυχὰς ὧν τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς νέας Ἑλλάδος.

Θὰ συναντήσῃ τὰ πνεύματα τῶν Βυζαντινῶν Αυτοκρατόρων, τῶν Βασιλέων τῶν Βουλγαροκτόνων, τῶν Λεόντων, τῶν Κωνσταντίνων, τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου.

Ἐνώπιον ὧν τῶν σεβασμίων τούτων μορφῶν, ἡ ψυχὴ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου θὰ κηρύξῃ τὸ χαρμόσυτον ἄγγελμα.

Σκιρτήσατε μεγαλεπίβουλοι ἄνδρες τοῦ ἀθανάτου Ἑλληνικοῦ Γένους. Ὁ μεταξὺ Βουλγάρων καὶ Ἑλλήνων ἀνταγωνισμὸς, ὁ αἰώνιος καὶ ἀμελικτος κατέπαυσε πλὴν.

Μία εἰρήνη καὶ ἀγάπη Χριστιανικὴ βασιλεύει. Οὐκ ἐνὶ Ἑλλήν, οὐκ ἐνὶ Βούλγαρος, ἀλλὰ πάντες ἐν ἑν Χριστῷ. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εὐρίσκεται ἐν Θεσσαλονίκῃ. Καὶ ὁ Βουλγαρικὸς, τὸν ὁποῖον εἶχετε κλείσει πέραν τοῦ Αἵμου διατρέχει τώρα ἀπὸ Μοναστηρίου καὶ Ἀδριανουπόλεως μέχρι Καλλιπόλεως. Καὶ ἀπὸ τῶν ὕψωμάτων τῆς Τσατάλτσας ἐπισκοπεῖ τὴν Ἑπτάλοφον, καὶ τὸν Τροῦλον τῆς Ἀγίας Σοφίας.

Χαίρετε. Οἱ πόθοι σας ἐξεπληρώθησαν.

ΟΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

Ὁ ἐνθουσιασμός τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἰωαννίνοις ὑπὲρ τῆς νέας Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, ἡ γλῶσσά των, ἡ ὑποδοχὴ των, ἡ στάσις των ἐν γένει πρὸς τοὺς ἐλευθερωτάς τῆς Ἡπείρου εἶναι γεγονός συμαντικὸν καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἰουδαίους. Πλανῶνται, ὅσοι νομίζουν, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ὑποκρίνονται ὑποταγὴν εἰς τὸν ἰσχυρότερον ἐκ φόβου καὶ ὑπολογισμοῦ. Ἀνῆκει εἰς τὰς παραδόσεις των εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου των νὰ τοῖς ἐμπνέει τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅστις τοὺς καθιστᾷ πολίτας καὶ τοὺς ἀπονέμει ἴσα δικαιώματα πρὸς τοὺς πολίτας τοῦ τόπου. Παραγνωρίζουν τὸ πνεῦμα τῆς Ἑβραϊκῆς φυλῆς, ὅσοι νομίζουν, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θεωροῦν τὸν τόπον, ἐνθα κατοικοῦν, ὡς τόπον ξένον πρὸς αὐτοὺς, ποθοῦντες μόνον νὰ πλουτίουν, ἄνευ ἐνδιαφέροντος, ἄνευ ἄλλου δεσμοῦ ἡθικοῦ καὶ εὐγενούς.

Ἀπεναντίας οἱ Ἑβραῖοι θεωροῦν ἐκ πεποιθήσεως καὶ θρησκευτικῆς ἀνατροφῆς ὡς πατρίδα των τὸν τόπον, ὅπου ἐγεννήθησαν καὶ ἐργάζονται, εἰσιμοὶ νὰ τὴν ὑπερασπίσωνται, ἐν πάσει περιπτώσει. Οὐδέποτε συννομοῦν, οὐδέποτε γίνονται ὄργανα ξενικῶν εἰσληγήσεων. Εἶναι νομοταγεῖς φύσει καὶ θέσει ἀπὸ θρησκευτικῆς πίστεως, εὐκρινεῖς καὶ εὐθεῖς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοῦ τόπου, πρὸς τοὺς νόμους καὶ πρὸς ἐκείνους, μεθ' ὧν συμβιών.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μᾶς παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ἀδελφοί, μνημονεύετε τὸν ἡγεμόνα καὶ ὑπέκλιτε αὐτοῖς» εἶναι ἀρχὴ Ἑβραϊκῇ, τὴν ὁποῖαν διὰ τοῦ Παύλου υἱοθέτησεν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐτήρησεν καθ' ὅλην τὴν περίδον, καθ' ἣν ἔζη ὑπὸ ξένην καὶ ἀλλόθρησκον κυριαρχίαν.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην κηρύττει ἡ ἱστορία καὶ ὁ βίος τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ. Ἐν δὲ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων γεγονότων τὴν ἐπισημωρῶν μὲ τὸν ἐμφαντικώτερον τρόπον.

Ὁ Μέγας Ναπολέων μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Πάπα καθηγίαν τῶν ἀρχῶν τοῦ πνεύματος τῆς ἐπαναστάσεως, τοῦ νέου

πνεύματος καὶ τῆς νέας περιόδου, ἡθέλησε νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην καὶ τὴν λύσιν ζητημάτων τινῶν ὑπὸ τῆς Ἑβραϊκῆς Ἐκκλησίας ἢ τοῦ μεγάλου Ἑβραϊκοῦ Συνεδρίου.

Πρὸς τοῦτο συνεκάλεσε ἐβδομήκοντα τέσσαρα μέλη μεταξὺ τῶν ἐπιφανεστέρων Ἰουδαίων τῆς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας. Ἡ Συνέλευσις αὕτη συνήλθε τὴν 26 Ἰουλίου 1809 εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῶν Παρισίων.

Δώδεκα ζητήματα ὑπέβαλεν ὁ Ἀτοκράτωρ ἐνώπιον τῶν Ἰουδαίων ἐκείνων πρὸς λύσιν.

Μία συγκίνησις βαθεῖα κατέλαβε τὴν Συνέλευσιν, γράφει ὁ χρονογράφος τῆς ἐποχῆς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ζητημάτων ἐκείνων.

Τὸ ἕκτον ζήτημα εἶχεν οὕτω. «Οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ γεννηθέντες ἐν Γαλλίᾳ καὶ θεωρούμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς Γάλλοι πολῖται, θεωροῦν τὴν Γαλλίαν ὡς πατρίδα των; Ὑποχρεοῦνται νὰ τὴν ὑπερασπίζωνται;» «Ὅλα τὰ μέλη ἡγέρθησαν ὡς διὰ ρεύματος ἡλεκτρικοῦ καὶ ἀνέκραξαν μὲ φωνῇ. «Μέχρι θανάτου!»

Τοιαῦτα φρονήματα φέρουν οἱ Ἰουδαῖοι, φρονήματα θρησκευτικῆς καὶ πολιτικῆς πίστεως. Ἡ στάσις ἄρα καὶ ἡ συμμετοχὴ των πρὸς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὰ νέα γεγονότα τῆς νέας καταστάσεως εἶναι στάσις εὐκρινῆς, βαθεῖα, ἐξερχομένη ἀπὸ τὰ βαθῆ πραγματικῆς πεποιθήσεως καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀπ' αἰῶνων πεποιθήσεώς των.

— Ὁ Ἀρχιεραβῖνος Ἰωαννίνων καὶ ἡ προσφώνησίς του.

Ἐντύπων βαθεῖαν ἐπροξένησεν ἡ προσφώνησις τοῦ Ἀρχιεραβῖνου τῶν Ἰουδαίων, ἡ ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τὴν ψαλίσαν δοξολογίαν ὑπὲρ τοῦ τότε Διαδόχου Κωνσταντίνου νῦν δὲ Βασιλέως μας.

Ῥωσανὰ, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ἡ εἰσβολὴ τῆς προσφωνήσεως ἐφάνη χριστιανικὴ εἰς τὰ ὅμματα τοῦ πλήθους καὶ διὰ τοῦτο καὶ περίεργος.

Οἱ ξενισθέντες ἀγνοοῦν φαίνεται, ὅτι ἡ ὁρωσιότης αὕτη ἐκφρασις εἶναι Ἑβραϊκῶς, τὴν ὁποῖαν οἱ Χριστιανοὶ παρέλαβον ἐξ αὐτῶν. Ἦτο δὲ καὶ προσφυστάτη καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐλευθερωτὴν καὶ ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις, αἵτινες τὴν προεκάλεσαν.

Οἱ Ἑβραῖοι θεωροῦν τὴν ἐλευθερίαν ὡς μίαν τῶν μεγάλων ἰδιοτήτων τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο λέγει ἡ Γραφὴ τῶν ἡμετέρας καὶ ἡμετέρας.

«Ὅπου πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ καὶ ἐλευθερία.»

Πιστεύουν ἀκόμη οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες ἐρχονται ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὅπως ἐκτελέσουν τὰς βου-

Σπλιμονομάχων καὶ τῶν Ἡρώων τοῦ 1821, διακονίζονται καὶ εὐλογοῦνται παρὰ τῶν ἐπιζώντων μεταβιβάζόμενα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν.

Ναὶ, ἀδελφοί, ἐν γενεᾷ αὐτῶν ἰδοῦσθῃσαν καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν, διότι τῶν ἀγωνισθέντων ὑπὲρ πατρίδος ἀγῆρατοι μὲν αἱ μνήμαι, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαὶ, αἵτινες πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς ὅντοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν διὰ τοῦτο οἱ τοιούτοι ὁπότε ἀποθνήσκοντες δὲν εἶναι ἀξίως θρήνων καὶ κλαυθῶν καὶ ὀδυρμῶν, ἀλλ' ἐπαίνων τιμῶν καὶ ἐγκωμίων, ὅπως οἱ μεταγενέστεροι ἔχωσιν αὐτοὺς ὡς ὑπογραμμὸν καὶ ὑπόδειγμα ἀξίων μιμήσεως εἰς ὁμοίας περιστάσεις, καθ' ὅς ἡ πατρίς εὐρεθείσα ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἐκάλεσε τὰ τέκνα αὐτῆς, ἵνα τεθῶσιν ὡς γέγραπται, ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ ἐκδικήσωσι τὰ ἀπαράγραπτα αὐτῆς δίκαια. Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων. Ἀλλ' εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ νέου Ἰσραὴλ, ὁ Θεὸς τῆς Σωτηρίας ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ ἐλεῖν καὶ σώζειν, ὅτι ἐπισκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, διότι οἱ μὲν ἐχθροὶ τοῦ γένους συνεποδόθησαν καὶ ἔπασαν ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνορθώθημεν, «Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξαται ἐν ἰσχύϊ, ἡ δεξιὰ σου χεὶρ, Κύριε, ἐθράυσεν ἐχθρούς καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ἐπεναντίους» (ψδ. πρῶν.)

Δεῦτε λοιπὸν πάντες ἡμεῖς ἀδελφοί οἱ συνελθόντες σήμερον ἐν τῷ Θεῷ τούτῳ ναῶν ἐν ἑν στόματι καὶ μὴ καρδίᾳ ὡς ὑμολογήσωμεν καὶ εὐχαριστήσωμεν ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ ποιῶντι μεγάλα καὶ θαυμαστά διὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς ἄφατον ἔλεος αὐτοῦ, ἐπιλέγοντες, ὡς ὁ δίκαιος Ἰωβ, εἰς τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

Τέλος δὲ ἀπονέμονται τὸν ὀφειλόμενον φόρον τῆς ὁσίας τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἀγωνισμένους καὶ πεσόντας ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι πεσόντας ἐν δόξῳ τὸν αἰμυνηστον Βασίλεα ἡμῶν Γεώργιον καὶ τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος, ὧν τὸ μνημόσυνον ἐπιτελοῦμεν ἐν συνοχῇ καρδίας, ἀναφωνήσωμεν πάντες ὁμοῦ αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν, αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν, αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν!

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΣΤΟΦΦΕΡ

Κατασκευαζόμενον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Βελγικῆς Κυβερνήσεως

ΑΡΙΣΤΗ ΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣ ΘΡΕΨΙΝ ΒΡΕΦΩΝ

Διὰ τοῦ ἀνω γαλακτοῦ αλεύρου ἐπιτυγχάνεται ἡ θρεψίς βρέφους ἄνευ μητρικοῦ γάλακτος ἢ συμπληροῦται ὅταν τοῦτο εἶναι ἀνεπαρκὲς καὶ ἰδίως κατὰ τὴν περίδον τοῦ ἀπογαλακτισμοῦ.

Συντελεῖ εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ σώματος καὶ τῶν ὀστέων.

Συνιστάται ὑφ' ὧν τῶν ἱατρῶν.

Πωλεῖται εἰς τὸ Κεντρικὸν Φαρμακεῖον Π. Ν. Βενετσανοπούλου — Ἐν Πάτραις (Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Καὶ εἰδικὸς ἐπὶ τῶν νευρικῶν καὶ ἀφροδισίων νοσῶν. Ὁρα κατ' ἄς δέχεται ἐπισκέψεις 11 1/2—12 1/2 π. μ. καὶ 2 1/2—4 καὶ 7—8 1/2 π. μ.

(49 δόδος Καλαβρύτων 49)

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Σπο υδίας ἐν Βιέννῃ καὶ Βερολίῳ. Διατελέσας ἐπὶ δετίαν διευθύνων ἱατρὸς τοῦ Δημοτικοῦ Βρεφονομείου.

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

7—8 π. μ. 3—4 μ. μ. πλὴν τῆς Κυριακῆς

Παραγγέλλει διὰ τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις δέον νὰ γίνωνται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ δόδος Κολοκοτρώνη 19 (Πλατεία Ὀλύμπου) καὶ παρὰ τοῖς Φαρμακείοις κ. κ. Κανελλοπούλου, Παπασταθοπούλου, Γκολφινούπουλου, Διαμαντοπούλου, Γερακῆ, Δαδιώτου καὶ Παπαϊωάννου.

ΠΛΑΙΣΙΑ

Μ. Σ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁδὸς Ρύγα Φεβρουαρίου 47

(Κάτωθι οἰκίᾳ κ. Μιχαλακοπούλου)

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Δελτίον κινήσεως Σταθιδοκάρου ἀπὸ 10 Αὐγούστου ἕως 28 Φεβρουαρίου 1913

ΕΞΑΓΩΓΗ

Ἔτη

1912—13

1911—12

1910—11

Λίτραι Ἑνετικά

202.836.839

207.243.601

200.985.689

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΥ

Παρακαταθήκας

Ἔτη

1912—13

1911—12

1910—11

Ποσὸν δελτίον Συμφητισμὸς Ὑπόλοιπον
Ἐκδοθέντα παρ. χρ. 82,303,400 71,983,000 10,320,400
» » » 91,825,700 73,607,200 17,718,500
» » » 89,126,800 71,058,300 18,068,500

Προκαταβολῶν ἐπ' Ἑνεχίρω

Ἔτη

1912—13

1911—12

1910—11

Εἰσαγωγή Ἑξαγωγή Ὑπόλοιπον
15,767,319 4,752,957 11,014,362
16,458,583 6,488,582 9,970,001
19,508,671 6,160,066 13,348,605

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Μαρτίου 1913.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Κύριε Διευθυντὰ τῆς «Κραυγῆς».

Μετὰ τοῦ παρόντος δελτίου σὰς στέλλω (α)

δραχμὰς

φρ. χρ.

ἀρχομένην τὴν 1ην

19

Θὰ ἀποστέλλεται δὲ τὸ φύλλον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν:

Πρὸς τ

Κυρ

(γ)

Εἰς

Ἐν

τῇ

19

(Ὑπογραφή τοῦ παραγγέλλοντος)

(α) Γράψατε ἀν στέλλετε τὸ ἀντίτιμον διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἢ ἀν τὸ ἐσωκλείετε ἐντὸς τοῦ Δελτίου εἰς χαρτονομίσματα ἢ ἀλλας ἀξίας.

(β) Γράψατε ἀν εἴνε ἐτήσιον ἢ ἐξαμηνίον, ἢ παραγγελομένη συνδρομὴ.

(γ) Γράψατε εὐαγάνωστον καὶ ἀκριβῆ τὴν διευθύνσιν. ὑπὸ τὴν ὁποῖαν ἐπιθυμεῖτε νὰ στέλλωμεν τὸ φύλλον ἂν εἴνε διὰ τὸ ἐξωτερικόν, γράψατε αὐτὴν γαλλιστί.